

Sova je vzhůru, když ostatní
zvířata spí. Poslouchá a civí.
Vidí to samé, co ostatní ve
dne, jenom zvnitřnělé, rozml-
žené, rozšířené tmou. Petr
Borkovec zíral vždycky a přes-
ně, nemilosrdně popisoval.
V Milostných básních civí
jinak, víc na tělo, takže vidí

Pierre, Pierre,
kolem chaty se slétlo tolik ptáků.

v surovejším stavu než němota
slov, kterou hněte.

Sova je vzhůru, když ostatní zvířata spí. Poslouchá a civí. Vidí to samé, co ostatní ve dne, jenom zvnitřnělé, rozmlžené, rozšířené tmou. Petr Borkovec zíral vždycky a přesně, nemilosrdně popisoval. V Milostných básních civí jinak, víc na tělo, takže vidí blíž, ale hůř. S úzkostnou pečlivostí vykresluje, koloruje a ozvučuje něco, co postrádá pevné obrysy a uniká pod rukama, ať už se v něm otevírá smrt, tma nebo chuť na sex. Upřímný jako zatím nikdy, v surovějším stavu než hmota slov, kterou hněte.

Petr Borkovec (1970) se narodil v Louňovicích pod Blánkem, žije v Černošicích u Prahy. Vydal jedenáct knih básní, krátkých próz a zápisků. Překládal poezii Vladislava Chodaseviče, Vladimira Nabokova aj. S Matyášem Havrdou přeložil Sofoklova *Krále Oidipa* a Aischylovu *Oresteiu*.

Petr Borkovec
Milostné básně

Od téhož autora ve Fra

Vnitrozemí. Vybrané a nové básně 1990–2005, 2005

Berlínský sešit/Zápisky ze Saint-Nazaire, 2008

Překlady

Jurij Odarčenko, Verše do alba, 2005

Liāna Langa, Sešit antén, (s Pavlem Štollem), 2010

Petr Borkovec
Milostné básně

Česká poezie
Petr Borkovec
Milostné básně

Fotografie na obálce
Michal Šeba, *Povodeň*, 2006
Jako eknihu vydalo roku 2014 Fra,
Šafaříkova 15, 12000 Praha 2,
fra@fra.cz, www.fra.cz
Elektronické vydání první

© Éditions Fra, 2012, 2014
Text © Petr Borkovec, 2012, 2014
Cover © Michal Šeba, 2006, Petr Zavadil, 2012
Author photo © Radek Brousil, 2012
ISBN 978-80-87429-32-7
ISBN 978-80-7521-003-6 (Pdf)
ISBN 978-80-7521-004-3 (ePub)
ISBN 978-80-7521-005-0 (Mobi)

Obsah

Vypuštěný rybník	9
Roháči	10
Prostřih	11
Slepé rameno	12
Louňovice	13
Pod jednou pěnou	14
Prořezávka	15
Kartuš	16
Launowitz	17
Dvě dorády 1773	18
Čižba	19
Motýlice	30
Paní Mehwa	31
Calopteryx splendens	32
Volavky	33
Kost v lese	34
Za asistence dcer	35
Dvě sovy	36
Sova	37
Sovy	38
Vzdálená láska	39
Soví part	40
Listy z dynastie Ming	41
Srpen	42
Zimní les	43
Big in Japan	44
Ruka	45
Bekyně	46
Předpověď na léto	47
Alexandrie	48
Dakine	49
Malajsie	50
Slávky	51
Lido di Dante	52

Staré páry	53
Lido v listopadu	54
Dovadola, Meldola, Imola	55
Zimní den doma	56
V únoru	57
Sojka	58
Mezi motýlicemi	59
Ryba	60
Cvičení	61
Bajka	62
Ptáci	63
Giorgio	64
Výrek	65
Filmy	66
Zimní den	67
Inzerát	68
Drozd	69
Vchod	70
Lehčí škola	71

Vypuštěný rybník

Driblující roj muchnic;
v puchýřcích otisk skokanů a vážek,
zelené, jasnoskvrné snění;
ulitka nosík nahoru
drolí se, sotva přiblížím ruku,
ale ostrý okraj palci vzdoruje:
zní to jak soví vábnička,
když s tím nástrojem vkráčím
do letního lesa, mezi sovy.

Roháči

Pak, už ve tmě, roháč
lepí, rozlepuje hrušňové listy,
dva další mění patra dubu
v kožená křesla plná drobků.
Lehátková křesla, ta neskutečná,
šermují a plandají v zahradě jak řeči –
ani sedět, ani ležet, všechno špatně,
ale nakonec v tom usneš.

Prostřih

Sova dýchá do noci.
Představuju si kruh jejích úst.
Vcházím do lesa ze samých sov,
s vábničkou na jedle, představuju si.
Přes den prostříhaný javor
je teď přítulný jak pes.
Sedí mi v klíně, olizuje mě,
vrtí ucvaklým ocasem.

Slepé rameno

*Na skládce stojí stromy vedle meter,
podloží kamenů se válí s pořekadly.
Nech to. Slepeneč jara
tu potahuje okraj loňské záplavy.
Ještě to trčí, a už otisk.
Celé jak záběr z pralesní války.
Dívej se: láhve olše první pruty zajíc
v zasluněných hexametrech pole.*

Louňovice

Sáhnu na tebe rukou,
ve které nemám cit.

Lupiny na stráni puknou,
půjdeme spát.

Hladové krky lupin. Něco jim dát.

Hodit? Nebo až k ústům, celou dlaní?

Strání pan Klenot. Voní seno.

Paní Drahorádová šla už ráno.

Pod jednou pěnou

Mám tu, Petříčku, všecko rozdělané,
sena neskopený, z Labů nejedou,
okna schnou ve stodole, dveře na půdě,
spím v kuchyni, nějak tu noc přečkám,
je to blbý pocit, ale brzy po čtvrté
už se rozednívá, akorát prolítnu postelí,
včera byla buřina, blesk poškodil anténu,
zítra přijde opravář, v pátek truhlář,
seno je jak močka, Labskejm je to šumák,
Pepík do toho s kýblem černýho rybízu,
chce džem, ten jantar, dovolená jak stehno,
já jsem pod jednou pěnou, a jako vždycky
smůla a zas smůla, smůla na všecko.

Prořezávka

Z krve Krona, děda svého,
v pěkné jarní hodině,
z lůna moře pěnitého
vyšla Lada bohyně,
veverka s myší v zubech.
Dnes ráno vycíděný mahon,
ptáci: crčatka, hrčalka, svrčalka.
Lísa se hýbne s výřím houknutím,
vida. Jaro mladé vstalo,
v nově vstalo jaro zas,
v libý zpěv se ptactvo dalo,
zní až mílo jeho hlas
ze zápěstí lískových větví,
z prutů – shluků vlčích běhů,
z prutů-šípů, prutů-luků.
Kosi šplhají
do korun trávníků.
Z rozsochy javoru
suchá socha vyviklaná,
jak lastura s perlou kukly.
Podezřelé nádobíčko.
Protržené pořekadlo.
Nůžky! Pilo! Hrábě! Štafle!
Harfo dutá! Vydej zvuk!

Kartuš

Am miss Benedicta Cassala.
tu interest in et volunt ad vos
ut meum amicum amicus
est de respectu, admiratione et amore.
simul cogitationes et consilia
communicare et examicitia, quaeso,
scribe mihi volo ut per te me privatim
pictures.waiting Morbi elit.
gratis Benedicti

Launowitz

Lesostinný, sosnomračný
okraj – to bys neuvěřil.
Seděli jsme v mokrém mechu.
Tep nám datel měřil, měřil.
V mokrém mechu seděli jsme.
Datel tahal červi z kostí.
Seděli jsme, hlídali jsme
žlutý kvítek žárlivosti.
Z hlízky ve tvém lůně vzcházal,
úponkem mi vázal úd.
Mílek se k nám od vsi blížil –
v podpaží úl, v ruce prut.

Dvě dorády 1773

Dokud žily, byly krásně zbarvené;
proto jsem je hned ráno namaloval
a zachytil jejich barvy, než zajdou.
Jak by se asi podivovaly,
kdyby viděly, s jakou přesností.

Vím, že to víš, že to není třeba říkat, ale pro jistotu (protože příští řádky nejsou konec konců ničím jiným než pátráním po alespoň malé jistotě ohledně tvého „nyní“): Tenhle obraz je tvoje místo, tvůj dům, tvoje zahrada, Antonie Fliegerová, narozená v roce 1921, zemřelá roku 2001. Vím to já a víš to ty. Tohle je nejdůležitější: prohlížíme si obraz tvého prostoru společně a oba už víme, že je to on. Začíná se předzahradou s věčnou sutí v květinových záhonech (kde se tam pořád brala, když zdi tvého domu opadávaly tak decentně?). Dál žulové schůdky a plácek před zápražím s otvorem do sklepa, z něhož černě táhlo: ten plácek, tohle naše přehledné hřiště s tújí, kádí a lísou. Za ním dvůr s prvním modřínem, do kterého vrůstá jabloň – a tvoje svobodné slepice, divočejší než bažanti, vybírající si listnatý nebo jehličnatý nocleh. Je tu okno do kuchyně, pod nímž spáváš a které necháváš zatažené dekou (spíš tam uvnitř, nebo jsi už mrtvá?). A pak velká zahrada, která se svažuje na prudší sráz a končí modřínovým lesíkem vedle prázdných, práchnivějících úlů. Sem chodíš s popelem, ale jen tolikrát do roka (kam se ten popel z tvých vafek ztrácel?), abys nevyrušila ptáky, i velké, kterých je tu vždycky tolik. Bažanti, koroptve, káně, poštolka, výří rodiny, vrány, tenkrát ten podivně drobný čáp. Sojky strádající jako nějakí ochlupení savci. Straky tikající ocasioními pery a pohupující se v krátkých poletech. A malí ptáci v jemných větvích modřínů, které někdy vypadají jako zasněný vzduch.

Ach, to bys neřekla. Takhle to jistě nevidíš. Možná bys to popsala, těmahle studenými slovy: ci-ci-be ci-ci-be ci-ci-be errr errr errr čidydým čidydým sib-sib-sib-sib-sib-srrrrrr podnebí-podnebí tik-tik-tik podnebí-podnebí tabía- tabía-tabíaia tabía-tabía-tabíaia ci-ci-be ci-ci-be ci-be ci-be je-črrr je-črrr fiu-fiu-fiu rrrrrr-čaf-čaf-čaf-rrrrrrajčák sib-sib-sib-srrrrrr sib-sib-sib-sib-srrrrrr pirri-pirri kli-kli-kli-kli-kli maria-rí maria-rí mariaria-rí bu-hu bu-hu. Ale oba víme, že jsme tady. Teď už ano.

Po tvé smrti jsem cítil, že mě pozoruješ. Tvoje ostřížící oči mě provázely, cítil jsem bolest, bylo mi dobře pod jejich dozorem. Dělal jsem jim pomyslení, tak lehce. Popisoval jsem tvé věci, zaznamenával tebe, vzpomínal na tvou řeč – odevšad cítil tvůj pohled. Oko a snad i kývnutí jeho hlavy (ano, hlavy oka) v předmětech. Dívaly se a hýbaly – bylo to všude. Vybíral jsem to, nepoznával sebe, poznával tebe, byl jsem bez sebe, utvářen z tvého souhlasu. Ale pak, jednoho dne, když jsem seděl v předzahradě, mezi zelenou kádí na dešťovou vodu, našimi schůdky a lísou (všechno tu vlastně bylo „naše“), jsem náhle věděl, že mě nepoznáváš. Že se díváš, ale že mě nevidíš. Že se ta kád', plná tebe, dívá, a nevidí mě. Obešla mě hrůza z toho, že tě poznávám jen já. Obešla mě hrůza, poznal jsem se, svoji ubohost, a začal obracet kameny.

V tvé zahradě zpívali ptáci. Měl jsem pro ně tolik popisů, meter, metafor. Ze všech jsi mě pozorně sledovala. Cos ale viděla ty? Jak bys je popsala? Já se tak bál toho, že se dívám sám. Měl jsem osvědčit tolik odvahy. Neměl jsem žádnou odvahu. Ostříži odlétli a já ve všem poznával pouze sám sebe. A to jsem nechtěl, bál jsem se, bylo to protivné. A to nechci, bojím se, je mi to protivné.

Nechci se dívat sám. Víš, co ti řeknu: nevím, jak to říct. Když jsi žila, cítil jsem teplo. Když jsi umřela, udržoval jsem oheň – ale poznal jsem, že hřeje jinak. Tohle byly plameny mých vlastních metafor, jen mého pohledu, mé fantazie. A já je nechci, cítím, že jsou falešné. Nesnáším ty průniky. Nechci takhle pronikat, možná vůbec nechci pronikat. Tohle je terra plná dobývání, mám z ní strach, podezírám ji. Ale tvé živoucí teplo už tady není, je jinde a jinak. Chci tvou jámu plnou chladu – moje jiné teplo.

Na všechno jsem vyšíval tvoje monogramy. Chystal jsem ti do jámy výbavu, pozdě – jako vždycky. Se vším jsem k tobě přicházel pozdě, tohle tvá smrt neproměnila. Na všechno jsem vyšíval tvoje monogramy a s každým stehem a škrábnutím jsem se ti vzdaloval. Já nejsem ty, a nejsem – a ani nechci být – žena. Ale chvíli to tak vypadalo.

Hledal jsem tvou jámu a obracel kameny. A pak už jsem jenom obracel kameny, protože jsem to tak dělával, když jsem – za tvého dozoru, jak vzpomínám a jak ty nevzpomínáš – hledával brouky. A teď? Teď odvaluju – a nepřirovnávám.

Podloží kamene, nežli se změní v něco jiného.
Okamžik, kdy vyschlý vosí zadeček považuješ za
prázdou kuklu. Průsvitný bílý kořen, nežli se změ-
ní v něco jiného. Než se vylíhlé svinky promění
v ostříhané nehty. Střevlík fialový v drahokam, pa-
nebože. Mžik, kdy dolet sarančete považuješ za šus-
tot králíka. Kosa v listí za hada. Saranče, nežli se
změní v něco jiného. Králík na ostrově, nežli se
změní v něco jiného. Květ bodláku, nežli se změní
v ostrov. Pářící se nosatci s motýlím pelem, který
nelze setřít – okamžik, kdy to zjistíš. Kos v listí,
nežli se promění v něco jiného. Smyk hada, nežli
se promění v něco jiného. Had, nežli se promění
v něco jiného.

Nemohu udělat, co jsem měl udělat. Dělán obraz toho, co jsem měl. Měl jsem být u tebe, zvedat tě a ukládat. Měl jsem zajet tam a tam a přivést, co bylo potřeba – prášky, židli s vyřízlým dnem, vozík. Měl jsem tu být (a nebyl) – v domě se zahradou a ptáky – a vést (a nevedl) pečovatelský díář. Česat tě, mýt, hladit, mluvit, pozorovat. Tak vstávám a obracím kámen. Odvalím jej a pár minut jen zírám – potom pojmenuju všechny barvy. Všimnu si vláken a pouzder, ale čekám a nepopisuji. Až za chvíli. Jiný den vstanu v pět, otevřu okno a připravím roli papíru. Jakmile se ozve první pták, bývá to kos, zapíšu jeho frázi. Stojím u okna celý den, vedu zahradě pečovatelský díář. V noci, když dva výři vysílají signály, zaznamenávám jejich hlasy jako změny tvého dechu. Ležíš na boku, obrácená ke zdi, mumláš si něco ze spánku a já se snažím proměnit tvé steny do čar. Z noci se vyrve bažantí zakodrcání a já se zvedám z minutového spánku a mluvím k tvému vytřeštěnému oku – je celé zarudlé, nehybné. Co vidí?

Ptáci dnes řadí. Rozpoznáváme je spolu. Rovnováha.

Motýlice

Zadeček motýlice
plný plynové modři.
Poklepává s ním
jak s vražednou zbraní.
Přitom nic, tři modři, pásy, lesk.
Zemřel mi milenec
(trochu obtloustlý, vždycky utápěl kánoi),
i když nejsem na kluky
a nikdo mi neumřel.

Paní Mehwa

Nejhezčí chvíle prožívám s tebou,
je velmi těžké odolávat ti,
jsi tak krásná duše s tak přenádherným srdcem,
snad ještě krásnější než anděl,
ale přece jenom odolávat musím.
Možná to na mně není znát zvenčí,
ale uvnitř hořím touhou po tobě.
Nejhorší chvíle prožívám, když se mnou nejsi,
kolikrát se to nedá ani vydržet.
Jsi první, co mi ukázal, co je to láska,
pocit, když se do někoho zamiluješ,
i když jsme si jen psali
a párkrát spolu byli venku.
Stále na tebe musím myslet.

To modré avatarovské atmo, fakt
precizní fotečka, v parádních barvách,
plamky a síťování, je vidět, žes čekal;
já zatím viděl jen poletovat imperátory
a ukrutnou hromadu exuvií, asi jen jejich.
Ale pocvakal jsem si jasnoskvrnky,
všechno na plachtě, pošlu vzorky.
Jinde letos imperátorů moc není,
samé cyaney, to platí i o exuvkách.
Čtu si v komentech o oblých hranách,
všechno ti tam hraje pro ty oblé hrany,
luxusní fotenka, loni se vůbec zadařilo,
vážky si sedaly, jako bys jim špital;
řekl bych už tradičně – prostě krásné.

Volavky

Volavka kráčí, přikrčený močál;
a nad ní druhá s trouchnivými křídly.
„Mám narozeniny,“ říká první.
„Já taky,“ volá druhá s vykotlaným křídlem.
Ty si myslíš, že to pozoruju
a potom píšu verše (to když spíš),
ale já už nevidím ani básníky
a jejich úskoky, a spím.
Delta je plná racka, co se nepřidává –
jako moje oči, moje ruce.

Kost v lese

Světle zelená kost v lese,
v mechu, osamocená,
blízko malé světliny.
Na spodku suchá a hladká
jak křídový papír.
Někde by mohla být lebka,
možná i s parohy, ale nikdy není.
Kostry zvířat rozvlečené po lesích,
složte se.

Za asistence dcer

Co jsme to udělali, za asistence dcer?
Jak podle receptu, který jsme četli
každý v své zeleni, každý na svém mraku.
V únoru větve z prořezávky do ohniště,
a na to v březnu posekanou trávu,
a v červnu do toho, vidlemi nebo tak,
páni situace. Pak se to ukázalo:
olivová užovka, dvakrát obtočená
kolem mozku zlatých slepýchů.
Zírali jsme na ten hrozný poklop;
rodinný film, který už tam nebyl.

Dvě sovy

Ulice těsná jejich tělu,
ale rozlehlá jejich letu,
rozložitě káně i netopýři,
zaoblené hrany jejich zmizení
chycené uliční lampou,
prostor se na vteřinu sesypal
za tím hluchoněmým tahem.

Sova

*Ta jde do mě.
Nejdřív jak díra peří v břiše,
která má kamenné okraje.
Píšu své ženě email:
Haló. Jsem tady.
Ale píšu to nahoru
na strom, protože
tam je ten otvor,
co naříká a přijímá
vysoko, nad achátovou vsí.*

Sovy

Hřímají do kruhu, tropí,
proč to dělají?
Moje láska (ty to chceš ověřit?)
se chvěje v člunu, co jsem odstrčil.
Šídla se sovám nevyrovnají,
ale jdu s nimi dlouho, až do tmy,
umím tu slídovou rovinu, třesk,
ale to, co pak přijde –
já nevím, jak tě vzít do pusy,
abych byl blíž než ti měkcí ptáci.

Vzdálená láska

Tvoje návrat nebýt pravděpodobně nic.
Po řetězce koto
jumping myš.

Soví part

Vstal jsem ve čtyři a poslouchal sovu.
Vyhvízdnutí, písknutí a nakonec
houkavý třas plný vzduchu.
Tahle věta pořád dokola.
Olga Karlíková by to nakreslila.
Všechno, co se řeklo, až do rozednění.
I to, jak jsem křičel, když jsi mě opustila
v krátkém snu těsně nad ránem,
ty hrozné nadávky a chrčení
nad jámou tvé nevěry.

Listy z dynastie Ming

- Zajímám se o Vás,
mé jméno je dar,
jsem dobře vypadající
a hezká dívka,
upřímný a spolehlivý,
bůh se bát.

- Milá, to bylo velmi skvělé,
když jsem dostal
Váš dnešní profil
v tomto stavu,
jste krása vycházející
z historie, moje Coco.

Srpen

Budím se, pozoruju tmu.

Celý měsíc byl tak nádherný.

Ty snídaně, vždycky na vidličku,

které se leskly jak v obraze Davida Hockneyho;

a ty, nohu přes nohu, vždycky obutý,

s tím svým: „Jo, to bych do tebe řek.“

A pak ta holčička, tak jedenáct, v belgické vsi,

když sis – *vlámsky*, *uvidíš*, že to zvládnou *vlámsky* –

kupoval cigarety. „Whats your name?“ řekla.

„Peter. And yours?“ – „Katie Blissom.“ –

„So, good bye, Katie. You are nice.“ – „Thank you.“

Zimní les

Les byl chladný.
Smrky jak grafy.
Říkal sis o to, říkal.
A ačkoli jsem nežádal nocleh,
a tedy ani pohoštění, měl pravdu.
Říkal jsem si o lekci z mrazu.
A dostal ji, Giorgio;
tohle je poslední dopis pro tebe,
píšu ho na průsvitce vstupu,
pod borovicí, u kamen našeho kamene.

Big in Japan

Dělalas to, co jsem dělal já,
už je to minulost, vím.
Věci jsou tak jednoduché,
když jsi velká v Japonsku.

Ruka

Tak týden, než jsi umřel,
stalo se přece tohle:
Vracel jsem se k tvému stolku,
a najednou ztratil řeč
a zestříbrněla mi ruka.
Koktal jsem, levačka jiskřila,
ale ty sis nevšiml, musel jsem ti to říct.
Denně jsi pak volal a říkal:
„Jdi s tou stříbrnou rukou k doktorovi,
nebo ti budu každý den volat a říkat,
jdi s tou stříbrnou rukou k doktorovi.“
Už jsme se neviděli. Tam se budeme
hladit zlatýma, těším se.

Bekyně

Vyschlá bekyně s vyraženým okem
a proti světlu ptačími letkami.
Zbylé oko je zaprášené zlatem,
kterým prosvítá černé jádro.
Kočičí srst na hlavě (pohlazení je příjemné)
se na křídle mění v plst', dál v prach.
Svinutý zabořený sosák, tlustý steh nožek,
na hřbetě se opakují tři tmavé hnědi.
Celá jakoby v nečekaném materiálu:
utkaná skříňka, výšivka ze dřeva.

Předpověď na léto

To chytanu plaváka už cestou z rynku,
od čtvrtka poleje, rajčata chytanou plíseň,
okurky, kopr a cukety utlučou kroupy,
hajzl léto jako pokaždý, jeden špráchanec,
tak bude po sklizni, a taková dřina,
prachy a nic z toho nebude, nechám toho,
příští rok nebudu sázet ani lupen,
jako když to čerti berou, tak to jsou
moje stesky; co vy? máš tam co do hrnce?
najež se, prosím tě, a dej všem najíst,
nebo skončíte jak slívy, starý jak mladý,
a ty někde ve škarpě s prochcaným poklopцем,
a jestli tam bude draho, vyražte k domovu,
nebo z vás přijedou jen ty kalhoty!

Alexandrie

Přidej se k nám na lodi lásky
Zakotvili jsme na moři
Martini a bikiny
Oh, láska
Milovat se až do ochabnutí
Co budeme dělat
Žij svou lásku jako na nebesích
Na moři
Budem jen tak plachtit, protože pláž je nudná
Naše loď lásky je daleko víc přitažlivá
Budeme plout za poznáním
Na moři
Máme se jako v nebi
Podej mi broskev
Natři se nějakou vodičkou
Na místech, kam nedosáhnu
Schlad' se koktejlem
Hod' starosti za hlavu
007 Nebe
Na moři
Budem jen tak plachtit, protože pláž je nudná
Naše loď lásky je daleko víc přitažlivá
Budeme plout za poznáním, na moři
Jsme na místě, kde nebe dýchá
Milujeme se a fouká vánek
Vyžíváme se v našich společných vzpomínkách
Na moři
Waltz na vlnách, u pobřeží
Budu tam
Mořský západ slunce je jako sen, jsem tvůj lék
Budu tam

Dakine

V Kami pouze surfování,
protože milujeme pláž Membosankan.
Kapal je mnohem víc metrik.
Sembo bude plout, aby prozkoumala
v Kami to místo, kde je nebe.
Bernafas Kita a Bayu Seronok se navzájem milují,
ó tolik foukání do našich vzpomínek.
Dikongsidi lautwartz vlny
budou v Sanalaut i v Pantai Saya po západu slunce,
jak sny, moje drogy tam v Anda Saya.

Malajsie

Smýkadla, sklepvadla, sítky,
krasci, svižníci, granátová piluna
a jiná – černá a lakovaná jak medvědí dráp.
Nad rybníkem se nemotorně potácí
průhledný motýl s drobnou kresbou,
holub podává stéblo potápníkům,
pak poodlétne na dub a usíná.
Z padlého kmene vysekávám kukly.
Dlouhou sítkou sklepvám květy.
Večer co večer svítím v kopcích.
Na prostěradle se objevují žlutá sluněčka.

Slávky

Koupání v moři, v noci, nazí, dostatečně opilí.
Společně, společně, společně, společně
pak ráno rveme slávky zespod vlnolamu.
Rupe to tam v tmavofialových játrech.
Ukazuju ti své srdce, tak pravdivé.
Veškerá touha, kterou mám, je speciálně pro tebe.

Frajírci milují okolíčko,
očíčkem házejí na moříčko,
všecičko, všecko je od sluníčka:
stínečky, Erebek, Eurydička...
Ta úleva v pinetě,
kde kmeny se na sebe nedívají.
Hned zavřeš oči. Ať uštknou tě
hadi – jen když nic nepřipomínají.
Ostatně hadí oko – to nic nevidí,
nebo nic z toho, co si umíš vysnít;
tak čekej, pěkně v chládku ze sklopených víček,
až noha sklouzne, až to začne syčet –
co sklouzne! – až našlápneš rozvlněnou minu
(poslední metafora, nežli chytneš slinu).

Staré páry

V půl páté ráno (před lovci a sběrači),
v hodině, kdy se v baru draží
lup, který nedopad (zlodějící se vytáčí),
jdou staré páry k pláži.
Mají svá místa, vždy co nejbliž vodě,
co je jak z celofánu vybalené modré lino;
a on se dá do šroubování stínu,
ona ho v zástěře napjatě pozoruje...
upraví trochu sklon... On – už už na lehátku –
zabručí vzteky, a ona začne hádku,
a rovnou o dceři a živoření, bez přípravy.
Když ji pak po deváté vsouká do pandičky,
pohrdne jako vždycky nabízeným tričkem
a – odřídí to nahý.

Lido v listopadu

V dunách už ani transvestiti
nekreslí klacíkem; a místním zlodějíčkům
deltička snila se, když zdřímli na sluníčku:
peří a lejstra, listí, štrápece sítí.
Není, co ukrást. Straka čichá
k sirnému komínu u stánku s piadinou.
Leda verš: rybí *reti* jsou jak cícha,
schnou, *parenti dei lenzuoli*, než je svinou.
Milence už tu nevystřídáš –
v lodičkách nebo bez nich – i kdyby sis nohy
uběhal po pinetě. Křída
pěšinek, mokrá, beze stop, i kmeny změkly,
ty, o něž – na očích všem – opíral sis bohy.
Je po hře. Ještěrky se rozutekly.

Dovadola, Meldola, Imola

„Panna čistá jako křišťál.
Bolest vede do jeho náruče.
Boží pokoj a duha srdce.
Lidé přicházejí k mé posteli,
chodí kolem mé postele,
pak odcházejí. Dnes jsme se smáli.
Ciao, buon lavoro, vieni presto,
cítím, jak mi Bůh sladce pomáhá.“
Benedetta, beata, sancta –
v kterémsi romaňolském městečku,
tam, ve škvíře v okenici, o siestě.

Zimní den doma

„Porovnej si kouř s Novotnými.
Ti na všechno pamatují.“
Dole pod sněhem někdo praská prkny.
A odpoledne tam přehazuje uhlí.
Jinak nic, sucho a světlo, všechno
pro borovici v okně:
šmátrá mi pod košilí, když se shýbám k nádobí,
a já si myslím, že je to rok mrtvá máma.
Co udělat? Vyjít a sáhnout na navátý sníh pod
schody
jak na diamant.

V únoru

„Táta umíral, v tašce
jsem měl čtyři pstruhy.
Ryby na ledu, když táta umřel.
Vyběhl jsem do mrazu,
vrátil se, hodil tu smrt pod maso,
rostou z toho šedý houby,
vypadají jako václavky.
Moje chytrá žena pálí bordel
po mámě, říká, vem to benzínem,
ještě tenhle měsíc, prosím tě,
nebo to sněž; všichni říkaj,
sněž to, přežer se, zastav se o to.
Prostě se nějak doprav zpátky.“

Sojka

Když si probírá peří,
napůl skrytá v dubovém listí,
vypadá jako opička. Jako makak.
Ale v Japonsku, včera večer,
před stádem červených makaků
povalujícím se v modré jedli,
sis na ni nevzpomněla.

Mezi motýlicemi

Mezi modrými motýlicemi
svých dcer, s ničím hotový,
všem podobný, bez dílny.
„Protože miluju barvy, je pro mě
všechno těžké,“ říká motýlice
a plácá se v irisech a vyhlíží přítelkyni.
A pak ji, podél stonku,
doprovodí k vlaku a iris
v jejích stopách vyroluje list.
Obvykle jsem po oči v řece,
celý den, zapisuju si.
A v noci nabízím své ženě modrý
úd, měkký, se zeleným nádechem.
Plácá se kolem irisu
a představuje si stonek.

Ryba

Myslím, že začínáme páchnout.
Naše dcery jsou ještě malé,
ale brzy o tom budou mluvit s milenci.
Jeden můj student
přirovnal na semináři vykuchanou rybu
k ústům své babičky,
prořízlé mrtvé bílé maso
popisoval jako její objetí.
„Mám ji moc rád, ale takhle to je,“ řekl přede všemi.

Cvičení

Volavko popelavá,
(kos právě teď prolétá zelenou zříceninou
a já a studenti stojíme v rákosí slepého ramene
s krátkými oštěpy, luky a otrávenými šípy
– úplně nazí, i ti dva básníci chlapci –
s úkolem sejmout všechny metafory v okolí
a pak je pozřít rare a trochu si zatančit),
promluv na mě prosím dřív,
nežli mi připomeneš něco jiného!

Ještěrka malovala v plenéru.
Chtěla zachytit, co měla nejraději:
slunce a velký teplý kámen.
Bylo parno, ještěrka
stála před stojanem: slaměný klobouk
s látkou v týle, do země zapíchla slunečník.
Ale malování se nedařilo:
kámen na obraze nebyl dost teplý,
olejové slunce nebylo dost horké.
„Uříznu si ucho,“ řekla si zmučená ještěrka.
Ale žádné nenašla.
„Ufiknu si ocásek,“ rozhodla se.
Provedla to a zmizela v kosatcích.
„Tohle je naše šťastné znamení,“
řekl jsem ti na procházce
a z kamene zvedl spirálu ještěrčího ocásku.

Ptáci

Ptáci to vyplnili,
vystehovali, vycpali.
Běžné druhy,
ale zprvu se zdálo,
že ani těch nebude dost.
Nakonec to zvládli.

Giorgio

Podjezerní vlaštovky, posloupnost zeleně.
A naráz bouřka jak z jiné epochy:
vyražený dech barev (moje řeč),
sklo blesku, kyt blankytu –
když tak sedíš u stolu z bílého dřeva
a kosi v trávníku
se honí za míčky jak pejsci.

Výrek

Dnes žádné plyšové teče,
krouhá to do tmy vším ostrým,
co se namane. Ráno mladý kos
zíval do světa a vypadal
jak tmavý kosatec než praskne.
A pozdě odpoledne, tak po páté,
přilétl na štít a opakoval to.
„Co nevidíš, na to nemyslíš,
a to, co vidíš – na to jako bys vzpomínal.
Já s tebou neumím žít.“

Filmy

Všechny ty filmy s bordelem
a kamerou v každém pokoji,
s tajnou komorou plnou televizí,
v níž padouch píchá palcem u nohy
svou milou; každý otočený jinam.
Už dlouho jsem žádný neviděl.
Až mě opustíš, chci právě tohle
(za otočnou knihovnou na knoflík),
jen místo bordelu slušný malý hotel
na hezkém místě, u cyklistické trasy.
Už teď sedíme – každý mezi svými –
černobílými milostnými steny
a záběry skrytých kamer skrytých všude;
jenom to dotáhnu po svém, až mě opustíš.

Zimní den

Zatímco spíš, kupuju na webu tropické brouky,
čerstvé zlatohlávky *Eudicella Schutzeorum*,
krásné, zelenozlaté, s úbělovým pruhováním.
Přes celou obrazovku orosené akvárium
s banánem, krajícem melounu a švestkou
(všechno nahnilé), ve kterém se pase
to zrovna vylíhlé stádo (samečci s rohy-ypsily).
Vezmi si trochu času, odpočiň si.
Oh, chci tě vdechnout. Malá chvíle
pro utišení tvé mysli. Ty jsi svět, ve kterém žiju.
Potápíme se do hloubek modři. Jezdíme na vlnách.
Tohle je den plný lásky. Den plný lásky s tebou.

Inzerát

Nejsem zahradník, ale rád
shrabu listí, posekám trávu,
ostřím keře, prořežu stromy,
naštípám dřevo, vykopu pařezy.
Navrším skalku, udělám cestičku.
Jsem pracovitý. Kávu si nosím.
Rád pracuji v dešti, v mrazech. A umím
docela pěkné věci z kůry:
hmatová tělíška a malé dýky.

Drozd

Nejsem zahradník, ale rád
shrabu a usuším kosti,
ostříhám kůru, prořežu trávu,
naštípám, vykopu. Děšť neděšť.
Mráz nemráz. Kávu si nosím a
jsem pracovitý. Skalku si nosím a
rád pracuji v pařezech, v keřích. A svedu
docela pěkné věci z listí: větve a stromy.

Vchod

Vchod do jeskyně byl jak obří
napůl otevřená slávka jedlá.

„Ověřil sis to?“ zeptal ses mě
a na rameni se ti rozklepal můj fialový stín.

„Budeš proti,“ odpověděl jsem,
„ale já už nechci psát básně.

Chci být omluven, jsem nemocný, budu příště.

Co chci – je vlézt tam. A jestli verše,
tak takové jako ty skvrny,
co se ti plácají u pusy.“

Slávka zívla. Věděl jsem, co vidíš.

Nejstarší dcera mě budí:

„Pierre, Pierre, kolem chaty se slétlo tolik ptáků.“

Beru pušku a jdu za ní.

U žlutě kvetoucích keřů rámusí kolibřici,
stovky a stovky kolibříků.

„Střílej; střílej, nebo uletí!“

Střílím, děvčata ptáky sbírají a přinášejí
(nejvíc těch skleněně zelených s rudou přilbou),
moje nerozlučné společnice.

„Jsou tak malí, jako sršni.“

„Jsou jak krevetky.“

Odpoledne stahujeme kůžičky,
vycpáváme: „Jsou to rybky, podívejte.“

A zítra na otakárky, pozítří na lyšaje:

Sidonia, Valeria, Malvina.

Photo © Radek Brousil, 2012

A pak ta holčička, tak jedenáct, v belgické vsi, když sis – *vlámsky*, *uvidíš*, že to *zvládnou vlámsky* – kupoval cigarety. „Whats your name?“ řekla. „Peter. And yours?“ – „Katie Blissom.“ – „So, good bye, Katie. You are nice.“ – „Thank you.“

fra.cz

Photo © Radek Brousil, 2012

A pak ta holčička, tak jedenáct, v belgické
vsi, když sis – zlámsky, uvidíš, že to zládnou

Právě vychází

Cédric Demangeot, Slota

Viola Fischerová, Hrana

Jakub Řehák, Past na Brigitu

Ondřej Buddeus, rorýsy

Karel Urianek, Beránek

Michal Witkowski, Královna Barbara

Veronika Bendová, Nonstop Eufkrat

Ivana Myšková, Nícení

Připravujeme

Guillermo Cabrera Infante, Tři truchliví tygři

Jean-Claude Izzo, Chourmo

fra

fra.cz

